Rok VI. Nr. 260

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:
Na „Dziennik Pomorski“ wraz z dodatkami „Rolnik“, „Anioł Stróż“, „Ognisko Domowe“ i „Dodatkiem niedzielnym“. — W ekspedycji miesięcznie 2.20 zł — z odnoszeniem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnoszeniem 2.45 zł — przez pocztę 2.54 zł — w ekspedycji kwartalnie 6,60 zł., przez pocztę już z odnoszeniem 7,62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.
Pocztowe konto czekowe 201 032
Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.
Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.
Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski“. Skryt. poczt. 33

Chojnice, czwartek 11 listopada 1926 r.

Ogłoszenia:
Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 łamowej od wiersza petyt. lub jego miejsce 15 gr, na 3-ej stronie 6 łam. 25 gr, na 2-ej stronie 6 łam. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Otwarcie sesji sejmu i senatu.

Smutna rocznica. — Święto czy nieświęto? — Przeciw prawu kagańcowemu. Zatarg religijny na Węgrzech. — Różne wiadomości

Zarządzenie prezydenta. „Na podstawie art. art. 25 i 35 Konstytucji otwarcie sesji zwyczajnej sejmu i senatu, zwołanych zarządzeniem moim w dniu 31-go października 1926 r. zarządzam na Zamku w dniu 13 listopada 1926 r. o godz. 14 ej“.

Warszawa, dnia 8 listopada 1926 r

(—) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej I. Mościcki.
(—) Prezes Rady Ministrów J. Piłsudski.

Oddawanie czci mordercom żołnierzy polskich. Dzienniki donoszą, że 7 bm. w godzinach przedpołudniowych organizacje socjalistyczne z Krakowa i powiatów udały się w pochodzie z czerwonemi sztandarami i wieńcami przy dźwiękach ośmiu orkiestr na cmentarz Rakowiecki na mogiłę cywilnych ofiar 6. listopada 1923 r. Na cmentarzu przemawiali posłowie Bobrowski i Marek. Niewielka grupa komunistów usiłowała przyłączyć się pod bramą cmentarną do pochodu, jednak po krótkiej walce na pięści komuniści musieli ustąpić.

Eksmisja p. gen. Sikorskiej. W Warszawie eksmitowono z mieszkania przy ul. Belwederskiej 53 gen. Sikorską.

Protest przeciw wyuzdaniu moralnemu na scenie. 9. bm. zostało zakłócone przedstawienie „Dziejów Grzechu“; ktoś rzucił butelkę z gryzącym i łatwopalnym płynem. Jedna osoba z publiczności doznała silnego poparzenia na twarzy i rękach.

Czyje święto? „Przegl. P.“ donosi: „Dzień 11 listopada, jako rocznica oswobodzenia stolicy z pod okupacji i powrotu naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego z twierdzy magdeburskiej będzie dniem święta narodowego. Wszystkie urzędy państwowe zarówno jak i samorządowe oraz szkoły będą tego dnia nie czynne“.

W Warszawie prócz tego odbędzie się parada wojskowa. Żadnych wiadomości jednakże niema, ażeby odnośne święto wanie odnosiło się także do osób prywatnych i jakoby dzień ten był świętem narodowym, jaki to charakter niektórzy mu nadawają u nas.

Przeciw pogwałceniu wolności prasowej i obywatelskiej. Jak już donosiliśmy, rząd wydał dekret o skrępowaniu prasy oraz wolności krytyki władz, przewidujące kary nietylko na osoby odpowiedzialne ale wszystkie osoby świadomie czy nieświadomie współczynne. Dekret ten, jak tłomaczą obecnie wybitni prawnicy, jest sprzeczny z konstytucją i spowodował protest pism wszystkich kierunków — nawet pism lewicowych z „Głosem Prawdy“ na czele. W środę ma się odbyć zebranie dziennikarzy i korespondentów, a gazety warszawskie na znak protestu mają w dniu tym nie wyjść. (Jedyną słuszną odpowiedzią byłoby, aby dzienniki polskie wogóle wychodzić przestały, o ile dekret ten, który nawet Rada Prawnicza przy rządzie potępia, cofnięty nie zostanie). Dekret ten podlega potwierdzaniu sejmu i wątpią czy znajdzie się poseł, który weźmie go w obronę.

Dekret taki najjaskrawiej wykazuje, jak rząd traktuje prasę i społeczeństwo, które we wielkich warstwach i stronnictwach staje przeciw rządowi.

Zatarg religijny na Węgrzech wybuchł pomiędzy kościołem katolickim a kościołem reformowanym, do którego należy regent Horthy. Chodzi o to, że kościół katolicki zakazał wspólnego odprawiania nabożeństw podczas uroczystości, jak przez czas dłuższy się działo.

Ruch rewolucyjny w Brazylji przybiera coraz to poważniejsze rozmiary. Silne oddziały powstańców prowadzą ofenzywę w kierunku miasta De Le Vista.

Aspirant policyjny Bachrach był herszatem bandy fałszerzy paszportów. 8 bm. były aspirant policji Bachrach osadzony w więzieniu na Mokotowie, został postawiony w stan oskarżenia za udział w bandzie fałszerzy dokumentów.

Po czterogodzinnem badaniu asp. Bachracha, sędzia śledczy doszedł do przekonania, że Bachrach był przez długie lata herszatem bandy faszerzy paszportów zagranicznych i ułatwił wyjazd z Polski szeregowi bandytów.

Narody katolickie a kryzys kultury europejskiej.

A za to, jak szybko podnoszą się Włochy katolickie, tak biedne przed wojną.

Widać, że w doskonałej, zdało się, budowie państw protestanckich musiały być jakieś rysy, był jakiś zarodek trucizny, który dziś działa. Natomiast kraje katolickie, choć o wiek biedniejsze przed wojną, mają jakieś o wiele trwalsze podwaliny i dzięki temu zdolniejsze są do przetrwania ciężkich czasów powojennych.

Cóż jest tego przyczyną? Reformacja była wielkim przewrotem nietylko religijnym, to też źrodła jej i skutki tkwią nietylko w religji.

Rodzący się kapitalizm i bankowość zbyt dotkliwie czuły się w więzach Kościoła, więc zerwały te pęta. Bo stary Testament o wiele lepszym jest przewodnikiem w robieniu pieniędzy, aniżeli Ewangelja. (Huczne, przeciągłe oklaski.)

Reformacja zbiegła się z odkryciem Nowego Swiata. Otwarły się nowe pola dla emigracji. Dużo mówi się dziś o okrucieństwach odkrywców hiszpańskich w Ameryce. Nic nie słychać jednak o postępowaniu koloni zatorów protestanckich. A jednak w krajach łacińskich Ameryki przetrwała do dziś ludność pierwotna, zmieszała się i spokrewniła z białymi. Kolonizatorzy angielscy tymczasem wytępili poprostu czerwonoskórych Historja nowoczesna zna jeszcze niewolnictwo, które jest przecie zaprzeczeniem chrześcijaństwa. I znów należy przypomnieć, że niewolnikami handlowali w tym jeszcze wieku protestanscy Jankesi i Holendrzy.

Bezwzględność i nieprzebieranie w środkach uczyniło narody prostestanckie głównymi heroldami kapitalizmu. I oto w chwili wybuchu wojny dwa narody protestanckie reprezentują potęgę Europy. Anglja i Niemcy. Lecz wielkie zamki bogactwa Europy stały na lodzie. Potęga obu tych państw protestanckich polegała na wyzyskiwaniu przez nie całego świata Zdawało się jednak, że rozrost rasy białej poza Europą stwarza dla niej kokurentów. A ponadto ludy kolorowe pod wpływem Europy zaczęły przemieniać się z odbiorców w wytwórców i jej konkurentów.

Dlatego to Anglja posiada armję 2 i pół miljona bezrobotnych. Niemcy zaś 1 i pół miljona ludzi bez pracy.

Okazało się, że cały pogląd na życie narodów protestanckich opierał się o fałszywe podstawy, o wiarę, że możliwy jest ustawiczny wzrost bogactw i dobrobytu.

W poglądach świata protestanckiego Bóg ustępuje dziś miejsca dolarowi.

Europie zagląda dziś w oczy wielkie niebezpieczeństwo. Są niemi setki miljonów ludzi, dotkniętych wszelkiemi klęskami, spychanych w nędzę.

Stara, a wieczna mądrość, stwierdzona cywilizacja rzymska, która jest jednym z filarów Kościoła, dała lepszy drogowskaz, o wiele lepiej opancerzyła ludy wobec klęski

Więc trzeba nam ugruntować w duszach katolicki sposób myślenia, a wymieść do czysta wszelkie naleciałości protestanckie. Polska musi stanąć na mocnych podstawach religijnych, idee katolickie szerzyć muszą wszyscy, którym droga jest przyszłość. Wszyscy winniśmy prowadzić walkę ze wszystkiem, co zagraża podstawom katolicyzmu, bo naszym Kościołem Narodowym jest Kościół Rzymsko-Katolicki, bez którego pracy nie bylibyśmy dziś narodem cywilizowanym. Jeśli podejmiemy walkę o podstawy katolicyzmu w zrozumieniu, że idzie w niej o całą naszą przyszłość, spełnimy obowiązek nietylko względem duszy, lecz i względem państwa naszego.

Cywilizacja rzymska, wniesiona przez Kościół, powołała nas ongi do życia jako naród i jako państwo. Ona to, dzięki Kościołowi, wychowywała nas w poczuciu prawa i praworządności. To zaś, co owiane wpływami Wschodu, który nie znał cywilizacji łacińskiej, bo nie był katolicki — reprezentuje i wnosi w nasz organizm państwowy bezład.

Drobne wiadomości z Polski i ze świata.

Rumunja w przededniu wprowadzenia dyktatury. Możliwość powrotu ks. Karola do Rumunji, a co za tem idzie przejście władzy z rąk liberałów w ręce regenta, spędza sen z powiek sfer wojskowych Rumunji.

W obliczu grożącego niebezpieczeństwa, Bratianu wszedł w najściślejsze stosunki polityczne z gen. Averescu i zamierza utworzyć rząd, do którego ma wejść jeszcze kilku wpływowych generałów.

Rząd taki oznaczałby wprowadzenie dyktatury wojskowej w Rumunji pod pokrywką parlamentarną

Do spisku przeciw ks. Karolowi usiłowano wciągnąć również ks Helenę, którą ks. Karol porzucił.

Tajemnicze pisma Stresemanna do Brianda. „Petit Journal“ pisze, iż w Paryżu nie otrzymano do tychczas żadnej wiadomości o piśmie, które miał po dobno wręczyć minister Stresemann dla Brianda urzędnikowi ambasady francuskiej w Berlinie Besnardowi.

Pismo to ma zawierać tak zwane nowe propozycje niemieckie w sprawie kontynuowania rokowań w Thoiry.

Następca Abd El Krima zabity. Według komunikatu urzędowego, w czasie posuwania się wojsk hiszpańskich w rejonie Beri Ider zabity został jeden z głównych przywódców powstania, El Djeriro, a jego pierwszy oficer, Feddul, odniósł ciężkie rany Ze śmiercią El Djeriro znika ważne ognisko powstania na terytorjum Djeballe, podtrzymywanego przez Djeriro od czasu poddania się Abd El Krima.

W „Piaście“ skradziono sporo dolarów. W redakcji „Piasta“ dokonano onegdaj włamania przyczem skradziono z kasy znaczną ilość dolarów, kilka tysięcy złotych, 2 dolarówki, pewną ilość kosztowności itd. Sprawców dotychczas nie wykryto.

Wykrycie spisku opozycjonistów rosyjskich G. P. U. charkowskie wykryło w Biełgorodzie spisek opozycyjny. Na czele spiskowców stał były sekretarz biełgorodzkiego komitetu okręgowego, Nieczajew, który zbiegł. W mieszkaniu Nieczajewa znaleziono przygotowane do druku odezwy opozycyjne oraz skład broni. Aresztowano 18 komunistów, członków opozycji. Spiskowcy dążyli rzekomo do obalenia władzy większości partji w Charkowie, następnie zaś do zawładnięcia władzy w całej Rosji.

Antysemityzm w Rosji. Dziennikarz francuski Lecache, który odwiedził z ramienia obrońców Szwarcbarda Rosję sowiecką, oświadczył po swoim powrocie do Paryża reprezentantom prasy francuskiej, że antysemityzm jest jednem z najbardziej aktualnych zagadnień w życiu Rosji współczesnej. Zdaniem Lecache'a żydowska kolonizacja rolna sprzyja rozwojowi antysemityzmu. Lecache podróżował w guberniji chersońskiej w samochodzie organizacji żydowskiej "Djejnt". Włościanie rosyjscy, sądząc, iż mają do czynienia z komunistą żydowskim, obrzucali samochód jego kamieniami.

Wiadomość o ponownym zamachu na Mussoliniego, którą podaliśmy za „Głosem Prawdy“ okazała się nieprawdziwą.

Prezydent Ameryki Colidge zamierza na najbliższem posiedzeniu parlamentu przedłożyć projekt ustawy o zwrocie części wpływów w roku zeszłym podatków.

Prezydent Meksyku Calles przedstawił parlamentowi do zatwierdzenia projekt ustawy zezwalającej gminom utrzymywać własnym kosztem duchownych niepodajacych obywatelstwa meksykańskiego.

Wszyscy po węgiel do Polski. W ostatnich dniach odwiedzili Polskę wielcy hurtownicy węglowi z Austrji Danji i Finlandji, którzy zabiegali u czynników rządowych oraz w koncernach węglowych o obfitsze wysyłki węgla.

Wysyłka węgla polskiego zagranicę w październiku znacznie spadła i nie dosięgnęła 1.300.000 t. Wobec wysyłki sierpniowej, która wyniosła 2.177.000 t. oraz wrześniowej — 1.880 000 tonn

Wytłumaczyć to należy dziesięciodniowym strajkiem portowym w Hamburgu oraz zajęciu taboru kolejowego na przesyłki wewnętrzne (ziemniaki, zboże, węgiel itd.)

Osobliwe sprostowanie. Polsk. Ag. Tel. donosi W numerze 128 „Gazety Narodowej“ z dnia 28 października rb. ukazało się rzekome oświadczenie dyrektora departamentu wyznań Min. W. R. i O. P. złożone ks. Husznie w sprawie rozwoju kościoła polsko-prawosławnego. Ministerstwo W R. i O. P. stwierdza kategorycznie, że wiadomość ta jest najzupełniej zmy-

ślona, gdyż dyrektor departamentu wyznań ani do ks. Huszny, ani do kogokolwiek innego nigdy nic podobnego nie powiedział

List ks Huszny ogłosił „Robotnik“ i różne inne pisma, dziwne więc, że spostzezono go w tak nieznacznem piśmie jak „Gaz. Narodowa“.

Ostróżniej na zakrętach. Samochód gen Żeligowskiego przejechał pewną kobietę nauczycielkę Francuzkę, która doznała wskutek tego złamania szczęki i poważnych okaleczeń.

Swięto czy nie święto?

Wielkie zaniepokojenie i niezadowolenie wśród tutejszego społeczeństwa wywołały wiadomości, jakoby w dniu 11 bm. było święto narodowe, w które składy i zakłady musiałyby być nieczynne

Szczególnie dla kupców stanowi to dotkliwy cios, ponieważ w dniu tym miał się u nas odbyć jarmark, a kupcy odpowiednio do oczekiwanych na jarmark zysków ustanowili sobie terminy wekslowe i opłaty podatkowe.

Wiadomo, że o gotówkę dzisiaj trudno, weksle nie czekają na przełożenie targu, a zresztą jarmark odroczony nie przyniesie tych samych zysków

Niemniej jest to cios i dla tych wieśniaków, którzy mają zobowiązanie płatnicze i za sprzedaną krówkę itp. z opłat uiścić się i potrzebne zakupy poczynić zamierzali. Biedny i trudem z dzionki wyżywiający się robotnik również za nieoczekiwanem tem świętem nie tęskni.

To też wieści o święcie tem przyjemnego przyjęcia nie doznały.

Jakiś złośliwy dowcipnik nadesłał nam w związku z tą niejasną sytucją następujące przysłowie ludowe:

Zapisała gapa w gnocie,
Że w tygodniu święto mocie,
Nie zapisała w który dzień,
Możecie święcić choć cały tydzień,

Według wiadomości prasowych, święto dotyczy jedynie urzędów i szkół. O nieczynności składów i zakładów oraz o jakichkolwiek ceremonjach poza Warszawą żadne pismo nic nie podaję.

Bank Polski płacił
dnia 9 listopada 1926 r.

Dolar	8,96 złot.
Funt szterling	43,59 złot
100 guld. g.	172,97 złot.
100 rmk.	213,35 „
Franki szwajc.	173,18 „

Giełda zbożowa.
9 listopada 1926 r.

Żyto	100 kg.	38,50—39,50 zł
Pszenica	„ „	48,00—50,50 zł.
Mąka żytnia 70 proc.	„ „	54,50—54,50 zł.
„ „ 65 „	„ „	56,00—57,75 zł.
„ pszenna 65 proc.	„ „	72,00—74,50 zł.
Jęczmień		28,00—31,00 zł.
Jęczmień browar.	„ „	38,50—39,00 zł
Owies	„ „	30,00—32,50 zł
Ospa żyt.	„ „	25,50—26,50 zł.
Ospa pszenna	„ „	25,00—26,50 zł.
Groch Wiktorja		85,00—95,00 zł.
Ziemiaki jadalne		8,00—8,90 zł.
„ fabryczne		6,50—6,70 zł.

Usposobienie: stałe.

Poznańska targowica miejska.
Urzęd. not. cen Komisji Targowej
z dnia 9. 11. 26.

1. Stadniki: gatunek I. 136—140 zł, II. 120—124 zł, III. 118—120 zł, IV. 98—110 zł.
2. Owce: gatunek I. 118—120 zł, II. 106—110 zł, III. 80—90 zł.
3. Cielęta: gatunek I 190—196 zł, II. 175—180 zł, III. 160—166 zł, IV 146—150 zł.
4. Swinie: gatunek I. 236—240 zł, II. 226—230 zł. III. 224—228 zł, IV. 216—218 zł, V. 206—210 zł. Maciory 180—220 zł.
5. Jałówki i krowy: I. 155—156, II. 132—136, III. 120—122, IV. 110—115, V. 70—80 zł.

Smiertelny pojedynek w Grudziądzu.

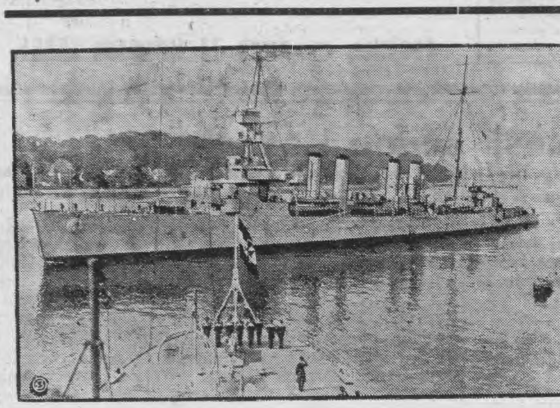
Z Grudziądza donoszą, że w jednym z pierwszorzędnych lokali restauracyjnych zaszedł incydent na tle obrazy osobistej pomiędzy kierownikiem sprzedaży w firmie PEPEGE Adamem Kohnem, a podporucznikiem w rezerwie obecnie buchalterem w firmie Herzfeld i Victorius p. Mieczysławem Szamrakiem, — przyczem nastąpiła wymiana zdań, w których p. Szamrak obraził podobno p. Kohna.

Pan Kohn podał wizytówkę panu Sz. nazajutrz zaś wysłał mu świadków, dwoch swoich przyjaciół z firmy PEPEGE.

Pan Sz. świadków p. Kohna przyjął, wyznaczywszy swoich, którzy wspólnie ustalili czas spotkania na niedzielę godzinę 7 rano w Lasku Miejskim

Po zadośćuczynieniu wszystkim przepisom — odbył się około godz. 7,30 rano pojedynek, w którym padł pan Kohn ugodzony kulą w dolną część czoła tuż ponad okiem. Na miejscu pojedynku był podobno również uproszony Dr. Tarkowski, który wspólnie z dwoma sekundantami przewiózł Kohna samochodem do Szpitala Miejskiego, jadący Kohn po krótkim czasie zmarł.

Szamraka przyaresztowano.

Amerykański krążownik „Memphis“,
jeden z najpotężniejszych statków wojennej floty amerykańskiej, przybył do Kielu.

Gmachy rządowe oraz budynki prywatne należy w dniu tym udekorować flagami państwowemi.

W urzędach państwowych w dniu 11 bm. nie ma urędowania.

— **Otrzymaliśmy** odezwę „Sokoła“ do obywatelstwa miejscowego w sprawie poparcia imprezy przypadajacej na przyszłą sobotę. Ze względu na spóźniony czas odezwę zamieścić możemy dopiero pojutrze.

— **Korzystajcie z bibljoteki Tow. Czytelni Lud.** Obecnie konieczność czytania książek zaczynają ludzie rozumieć coraz lepiej, bo na własne oczy widzą niezaprzeczony pożytek tego, co im daje książka. Z każdym rokiem coraz więcej książek dociera już dziś na wieś, coraz częściej także są zakładane bibljoteczki w naszych organizacjach wiejskich.

Ale gdzie tu wybrać w tej masie właśnie to, czego nam najbardziej potrzeba?

Nigdzie jak tylko w bibljotece Towarzystwa Czytelni Ludowych w ktorej wypożycza się za małą opłatą pożyteczne książki. W Chojnicach bibljoteka znajduje się w lokalu p. Kaletty przy ul. Gimnazjalnej.

— **Z targu.** Na targu w dniu dzisiejszym płacono za wieprzowinę 1,60—1,70 zł, skopowinę 1,00—1,20 zł, cielęcinę 1,20—1,40 zł, wołowinę 1,10 zł, mięso siekane 1,60 zł. Masło 2,60—2,70 zł, jaja 3,90—4,00 zł. Ryby: liny 1,40 za ft., szczupaki 1,40, okonie 60 gr. Warzywo: kapusta 30— gr. sztukę, marchew 10—15 za pączek, cebula 35 gr. za litr, gruszki 40—50 gr za litr, jabłka 25 60 gr.

— **Dyrekcja Państwowej Koed. Szkoły Handlowej** podaje do wiadomości, że z dniem 15. listopada br otwiera specjalny wieczorny kurs handlowy tylko dla dorosłych oraz 2 miesięczny kurs stenografji polskiej

Zgłoszenia przyjmuje i bliższych informacyj udziela Kancelarja Szkoły codziennie w czasie od 5 do 7-mej wieczorem.

KRONIKA.

CHOJNICE dnia 10 listopada 1926 r.

Dziś: Andrzej Awel., w.
10. 11. 26. Słońca wschód 7.14 zachód 16.14
Księżyca wschód 12.10 zachód 19.54

— **Bibljoteka tow, Czytelni Ludowych.** przy ul. gimnazjalnej (hotel p. Kaletty) otwarta codziennie od godz. 6—7 po poł. w niedzielę i święta od godz. 12—1 w południe.

— **Jeszcze jedno święto.** Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządziło ażeby dzień 11 listopada br. jako rocznicę wskrzeszenia Niepodległości Polski obchodzono jako uroczyste święto państwowe.

Program dnia składa się z uroczystego nabożeństwa, parady wojskowej i akademji.

Uroczyste nabożeństwa mają się odbyć przy udziale przedstawicieli władz państwowych, młodzieży szkolnej i przedstawicieli społeczeństwa

Żywcem zamurowana.
Powieść Górnośląska.

4)

Zwolna zupełnie zapomniał o całej sprawie i dopiero rano przypomniały mu się okarżenia poddanych, gdy Szynder do pana się pokornie zbliżając, wielki pęk kluczy u nóg jego złożył.

— Cóż to ma znaczyć? — zapytał się dziedzic.

— Jaśnie Wielmożny panie i najłaskawszy dobrodzieju — odezwał się Szynder z udanym płaczem — dziękuję najuniżeniej za wszystkie łaski, któremiś mnie hojnie obsypał.

— Nie rozumiem, czego żądasz?

— Proszę Jaśnie Wielmożnego Pana mnie zwolnić ze służby.

— A to z jakiej przyczyny? — pyta się zadziwiony dziedzic

— Uznaję za powinność, otwarcie wyspowiadać się przed mym najłaskawszym dobrodziejem i ojcem. Gdy mi J. W. pan, mimo, iż się o to nie starałem, oddał zarząd dóbr, ślubowałem przed Bogiem, jak najsumienniej wypełniać wszystkie moje powinności. Od rana do wieczora doglądałem wszystkiego, lecz wkrótce się przekonałem, że wszyscy pańscy poddani są najprzebieglejszymi złodziejami i okradają pańskie dobra, jak kruki drapieżne. Nic się nie obstoi przed nimi, a czego sami zjeść nie mogą, to nocną porą zanoszą do lasu za Bożą Mękę i sprzedają gliwickim handlarzom.

— Nigdy jeszcze o tem nie słyszałem, dlaczego już dawniej mi nic o tem nie powiedziałeś?

— Jaśnie Wielmożny panie wzdrygało się serce moje niepokoić J. W. pana tak złemi nowinami i sprawiać nieprzyjemność pańskim uszom, przeto milczałem, myśląc, że sam potrafię naprawiać złodziei i wyrugować złe obyczaje, które się tu zagnieździły. Napominałem w dobroci, groziłem ostro, nareszcie używałem surowych środków, lecz widząc, że mi siły nie starczą i że się lud złodziejski nie da naprawić, składam służbę moją u nóg Jaśnie Wielmożnego pana, prosząc: puść panie sługę twego w pokoju, niech znów powróci do swej ojczyzny! — a na moje miejsce postaw zdolniejszego.

Podczas ostatnich słów nadeszła Zygfryda i z płaczem odezwała się do Szyndera:

— Jakto, ty nas opuszczasz, wierny sługo, nie mając nawet litości nad swą panią, zostającą tu na obcyj ziemi między ludem surowym, który ani nie rozumie ojczystego mego języka?

— Serce mi pęka na samo wspomnienie, gdyż dobrze to Jaśnie wielmożnej dobrodziejce wiadomo, iż tylko z wdzięczności i przywiązania do niej opuściłem rodzinne moje strony, pełniąc tu najsumienniej ciężką mą służbę. Lecz proszę wybaczyć, że honor nie pozwala mi jeść chleba za pracę, której dla ludu upornego i złodziejskiego zadosyć uczynić nie mogę!

Obaj sprzymierzeńcy odgrywali bezwstydną swą rolę tak doskonale, że poczciwy dziedzic uwierzył przysięgom Szyndera i łzom chytrej żony, sam w końcu prosząc niegodziwego włodarza, aby go nie opuszczał, obiecując mu większą pensję.

Po długich prośbach dał się Szynder namówić — i został.

Objąwszy na nowo ster rządu, obchodził się wprawdzie nieco łagodniej i ostrożniej z poddanymi Zabrzeskiego, nie myślcie jednak, iż wilcza jego natura się odmieniła. Czekał tylko sposobności, aby się pomścić nad niewinnymi, którzy się poważyli oskarżyć go przed panem. Zygfryda zaś popędliwszą nie czekała pomyślniejszej pory, lecz zaraz dnia następnego zaczęła trepić ubogą Marynię, uskarżając się nieustannie przed mężem na nieposłuszeństwo i krnąbrność pasierbicy.

— Nie uwierzysz, drogi mężu — mówiła Zygfryda z udanym płaczem — jak wielka złość mieszka w sercu Maryni Nie dosyć, że mi wszystko na złość robi, ale nadomiar złego podburza czeladkę przeciwko mnie, przezywając mnie łakomą szwabkę, która ojca oczarowała, a lud trapi głodem.

Zabrzeski wielce się zdziwił, nie pojmując, coby było przyczyną, aby Marynia dotąd zawsze łagodna, nagle się tak zepsuła.

— Drogi mężu — rzecze Zygfryda. — Marynia nie od wczoraj się zmieniła; od pierwszej bowiem chwili, odkąd przybyłam na zamek, strasznie mnie nienawidzi, narzekając przed czeladką, iż obca niemka ukradła jej serce ojca i czycha także na majątek, który podług prawa Bożego tylko się jej przynależy.

Stary Zabrzeski uwierzył chytrej żonie i surowo połajał córkę, grożąc jej gniewem ojcowskim.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

— **Dzień 11 listopada wolny od nauki szkolnej.** Inspektorat szkolny donosi, że czwartek, 11 bm. we wszytkich szkołach jest dniem wolnym od nauki.

— **Słuszne żale** mieszkańców pobliskiego Pawłowa. Z grona Czytelników naszych otrzymujemy list, z której to treści wynika słuszny żal mieszkańców Pawłowa pod adresem władz pocztowych. Spodziewamy się że życzenia ludności pobliskiego Pawłowa zostają przez czynniki miarodajne uwzględnione. (Red).

Szanowna Redakcja Dziennika Pomorskiego w Chojnicach.

Obecnie coraz to gorzej funkcjonuje u nas nasza poczta, a cóż będzie dopiero gdy nadejdzie zima i śniegi. Kto więc jest temu winien. Listonosze nieraz późnym wieczorem tu dotąd przychodzą Czyżby władze pocztowe nie mogły domagań tych zbadać. Zawieszono już teraz w wiosce naszej skrzynkę listową ale cóż ztego, kiedy jak to już nieraz miało miejsce, listonosz przychodzi co drugi, a o ile po niedzieli lub świętach to co trzeci dzień, przez co pilne i ważne listy często się spóźniają, co wychodzi jedynie na niekorzyść i stratę tutejszej ludności miejscowej. Czyżby władze pocztowe nie mogły spowodować punktualnego i codziennego przybycia listonoszów i opróżnieniu skrzynki pocztowe. Należałoby więc jaknajprędzej życzenia nasze uwzględnić bowiem niechcielibyśmy dopuścić do stosunków podobnych w byłym zaborze rosyjskiem. Jeden za wszystkich. (M B)

— **Grono „niemiłych gości“** powiększa się. Niedawno temu powiększył grono „obiewatelji“ wyznań mojżeszowych, otwierając warsztat cholewkarski przy ulicy Augustyńskiej Zyd niejakiś Waksman. Przybyszowi życzyć należy szybkiego uprzykszenia sobie naszych wysuniętych Kresów.

— **Podziękowanie za „Skalmierzanki“.** Jest mi miłym obowiązkiem wszystkim tym, którzy przez wystawienie „Skalmierzanek“ przyczynili się do powiększenia funduszu na organy kościoła gimnazjalnego, ze serca podziękować szczerem „Bóg zapłać“ wszystkim członkom koła amatorów scennicznych z panią Tarkowską i z panem Rapeckim na czele. Wszyscy z prawdziwem poświęceniem bezinteresownie usługi i zdolności swoje dobrej sprawie oddali. Specjalne podziękowanie należy się też złożyć p. prof. Wagnerowi, który z tak wielkim zapałem dla przyszłych swych organów talenty swe muzykalne znowu zużył, dalej p. prof. Mondzielewskiemu za podjęte trudy w zewnętrznem przygotowaniu imprezy, jak i Landowskiemu — Chojnice, p. Główczewskiemu — Lipienice i p. Pruszakowi — Krojanty Ks. Kirstein. (Czyżby prasa miejscowa nie przyczyniła się do powyższego? Red.)

— **A gdy zbliżał się dzień ślubu — narzeczony zaikł.** We wsi Ogorzeliny w powiecie chojnickim w ostatnim czasie szczególną uwagę zwracała na siebie wierna para narzeczonych. Po ślubie cywilnym wyznaczono termin ślubu na wczoraj dnia 9 bm. Poczyniono już wszystkie przygotowania do wielkiej uczty w którym to dniu szczęśliwa para połączyć miała się na zawsze. — Aż tu naraz narzeczony w bardzo tajemniczy sposób złamał przysięgę wierności i ulotnił się, pozostawiając jedynie narzeczonej miłe wspomnienia z szczęśliwych chwil.

Slub wobec tego w dniu wczorajszym odbyć się nie mógł.

Z Pomorza.

Nowy Dwór, pow. chojnicki. (Zmiana własności) Swe 65 morgowe gospodarstwo wydzierżawił tut. obywatel p. Leon Cyckowski nabywszy 101 morgowe gospodarstwo w Wieszocinie w pow. wejherowskim.

Tuchola. (Zebranie pracowników kupieckich.) Zwyczajne zebranie Związku Pracowników Kupieckich odbyło się dnia 6. XI br. w Hotelu „Du Nord“ w obecności licznego grona członków i 12 gości.

Porządek obrad był następujący:

Zagajenie. Odczytanie protokółu. Sprawa wyboru na mężów zaufania do Ubezp. Kraj. w Poznaniu Wybór nowego sekretarza. Wolne głosy.

O godz. 8,15 zagaił prezes kol. Koszczel zebranie hasłem „cześć zorganizowanym pracownikom kupieckim“ i powitał krótko w serdecznych słowach wszystkich gości i członków.

Protokół z ostatniego zebrania przeczytał kol. sekretarz Szmelter.

Sprawę wyborów do Ubezp. Kraj. w Poznaniu przedstawił kol. prezes Koszczel i przedstawił następującą listę wybranych:

PP. Spica Alojzy	Tuchola
Koszczel Henryk	„
Szmelter Jan	„
Bonlanka Adela	„
Talaśka Franciszek	Wysoka
Bracówna Leokadja	Tuchola
Sierżanka Zofja	„
Mięsikowska Leokadja	„
Sarnowski Franciszek	„

Najnowsze wiadomości
(Informacje własne).

14 komunistów z bronią przyaresztowano w związku z zaburzeniami w Bouerges we Francji

9 osób zabitych 25 rannych zostało wskutek zderzenia omnibusu samochodowego z koleją w Honton.

W nik wyborów w Grecji jest następujący: Republikanie 156. monarchiści 65, metaksvści także republikanie 48, komuniści 7 niezależni 9 mandantów.

Francuski minister spraw zagranicznych Briand odbył konferencję z ambasadorem ang. Crewe, w której omawiano sprawę zastąpienia kontroli rozbrojeniowej komisją obserwacyjną. Półurzędowy „Petit Parisien“ zarazem podnosi dobrą wolę Niemiec co do rozbrojenia okazana rzekomo po wstąpieniu do ligi narodów i po rozmowie w Thoiry. Stresemann prosił aby kontrola zniesiona została przed Nowym Rokiem, co ambasadorowie entente w Berlinie przyrzekli.

Samolot wojskowy spadł pod Farubourugł w Anglji. Lotnicy zostali zabici.

Korespondencję wojenną zamierza ogłosić rząd amerykański i to tom I w lipcu 1927, a dwa dalsze tomy do 1 stycznia 1928.

Przy otwarciu parlamentu angielskiego oświadczył rząd angielski, że szkody powstałe spowodu strejku górników w Anglji wynoszą conajmniej 250—300 mil. funtów (przeszło 12 miljardów zł).

Mimo zwycięstwa republikanów w Grecji Wenizelos, przywódca ich, stanowiska w rządzie przyjąć nie chce.

W Maxau pod Mannheim wykryto przemytniczy okręt, Stinnes 53, który od r. 1831 przemycał ze Strassburgu do Niemiec likiery i sekty.

Orkan w Ameryce. Jak donoszą z Waszyngtonu panowała tam straszna burza, która w La Plata zburzyła szkołę i mnóstwo domów. Szkoła, w której znajdowało się 50 dzieci, została zwalona jak pudełko. 12 ludzi zostało zabitych. Pozatem straciło życie 2 dzieci.

Nieszczęśliwe wypadki w Górnictwie w Niemczech według obliczeń Nadkomitetu górniczego w Dortmundzie wydarzyło się w III. kwartale 1926 r. 21 789 nieszczęśliwych wypadków w górnictwie w tem 209 śmiertelnych, w I. kwart 15355, w II. kwart 1592.

Wybuch wulkanu 57 osób zabitych. Jak donoszą z San Salvador (Ameryka poł.) wylał wulkan Izalko potok lawy na 400 metrów szeroki, który zalał okolicę. 57 osób straciło życie. Ludność okoliczna ucieka.

Po zebraniu odbyła się kawka pożegnalna w której wniesiono kilku toastów na cześć kol. Szmeltera i innych kolegów.

Wieczorek spędzono bardzo wesoło.

Grudziądz. (Pierwsze żeńskie gniazdo „Sokoła“). Za staraniem Komitetu Organizacyjnego, odbyło się dnia 4. XI. br w auli gimnazjum klasycznego zebranie, w którem panie licznie wzięli udział

Zaraz po zebraniu konstytucyjnem gdzie zapisało się z góry 45 członków odbyło się pierwsze zebranie Zarządu, na którem podzielono urzędy: sekretarka dr. Kaczmarkówne, jej zastępczynią dr. Ignaczewską; skarbniczką dr. Destatnia, a naczelniczką dr Westwalewiczówna.

Ćwiczenia odbywać się będą w poniedziałki i czwartki w hali gimnastycznej gimnazjum klasycznego.

Zebranie zamknęła przewodnicząca apelując do członków Zarządu, jako i wszystkich druhen, ażeby ją w pracy dla dobra Towarzystwa, a tem samem i społeczeństwa poparły.

Oby za tym przykładem Grudziądza podążyły i inne miasta Pomorza, a szczególnie nasze Chojnice.

Grudziądz. (Komendant Strzelca jedzie z wytrychem na gapę.) Na szlaku Poznań Gniezno przy trzymano jadącego koleją, oczywiście bez biletu „na gapę“ jak to się zowie, niejakiego Franciszka Żaka, zamieszkałego w Grudziądzu. Jak stwierdzono, Żak jest komendantem „Strzelca“ grudziądzkiego. Dziwne się wydaje, że w jego posiadaniu znaleziono wytrychy w gwarze złodziejskie zwanej „klawiszami“. Sledztwo niewątpliwie wykaże powód podróżowania koleją bez biletu, a ponadto, dlaczego wozi z sobą „klawisze“.

Strzebielino, pow. wejherowski. Tutejszy urząd celny wykrył szeroko rozgałęzione nadużycia wywozowe dokonywane za pomocą fałszowanych zaświadczeń walutowych. Dwa wagony towaru zostały obłożone aresztem.

Wejherowo. (Zabawa Koła Inwalidów.) Zabawa Koła Inwalid. odbyta w sobotę, udała się znakomicie. Publiczności także z kół inteligencji przybyło bardzo dużo. Bawiono się ochoczo do rana. Niewątpliwie zebrała się spora sumka na wsparcia dla wdów i sierot po poległych. Przygrywała orkiestra Młodzieży Katol.

— Nagła śmierć. W piątek zmarł, upadłszy na chodniku na placu Wejhera, podeszły w latach szklarz Gdaniec.

Łowin. (t) (Sprzedaż ziemi.) Pow. Urząd Ziemski ogłasza sprzedaż działek — obszaru około 48 ha. z majątku Łowina, będące poprzednio dotacją gminną Łowina.

Pruszcz. (t) (Nowy sklep rzeźnicki.) W miejscowości naszej dawniej czysto niemieckiej w ostatnim czasie otworzył interes rzeźnicki — Polak p. Jasiński. Nowemu przedsiębiorstwu „Szczęść Boże“.

— (Wyprowadza się.) Z Polski na stałe wyprowadzić zamierza się stąd rolnik p. Hohn z żoną.

Sucha. (t) (Strzelanie o nagrody.) Ub. niedzieli urządziło miejscowe Tow. Wojaków i Powst. strzelanie o nagrody. Udział w strzelaniu wzięło około 25 członków pod nadzorem instr. z P. K. U. Ogólny wynik zawodów był dobry. Najlepiej popisał się prezes Tow. p. Szczesny. Drugim strzelcem został p. Rudłowski, trzecim p. Starczak, czwartym p. Kamiński kom. Tow., a piątym p. Klawitter. Wszyscy wymienieni otrzymali nagrody, które ofiarowało Tow. i p. Kamiński i Rudlewski. Wieczorem na sali p. Hoehnego odbyła się zabawa z tańcami.

Drzycim. (t) (Jarmark.) W ub. piątek odbył się tu ostatni tegoroczny jarmark. W dniu tym w Drzycimiu wrzało jak w ulu. Główny plac w wiosce za bywał zbyt szczupły, bo ludzi przybyło w bardzo sjedno zeszczen się... ich bardzo dużo. Koni spędzono około 30. Handel na konie nie był ożywiony. Bydła spędzono około 40 sztuk. Ceny za bydło wynosiły do 550 zł. Ogółem jarmark był dość ożywiony.

Rozmaitości.

Która kobieta jest najszczęśliwszą? Pewien tygodnik włoski rozpisał ankietę na temat dosyć ciekawy, która kobieta jest najszczęśliwsza.

Posypały się odpowiedzi niekiedy dość oryginalne. Niektóre z nich podajemy.

Najszczęśliwszą kobietą jest ta, która po 30 latach swego pożycia małżeńskiego powątpiewa jeszcze w wierność swego małżonka.

Ta kobieta, która swego męża usadza na tronie, berło jednak zatrzymuje w swych rękach.

Szczęście ukrywa się, nie w liczbie zalet męża, ale w stopniu zadowolenia żony.

Najszczęśliwszą kobietą była Ewa, nie posiadała bowiem żadnej rywalki i była panią raju.

Żadna kobieta nie jest najszczęśliwszą, nie istnieje bowiem żaden mężczyzna, któryby zadowolił się tylko miłością jednej kobiety i tylko jedną kobietę chciał posiąść. Żadna więc kobieta nie może być pewną tego, że jest rzeczywiście jedną ukochaną swego męża.

Najszczęśliwszą kobietą jest ta, co poślubia tego człowieka, z którym chciała zdradzić swego męża.

Tak wyglądają najszczęśliwsze kobiety we Włoszech. Jak brzmieć będą odpowiedzi na ankietę podobną u nas? ....

Ze sztuki.

W Wiedniu odbył się koncert śpiewaczki z Warszawy, Janiny Gluzińskiej, która odśpiewała szereg pieśni francuskich, począwszy od Saint-Saensa do Honeggera. P. Gluzińska odniosła wielkie powodzenie zarówno, dzięki pięknemu głosowi, jak i doborowemu programowi. Na widowni znajdowało się wiele osób ze świata dyplomatycznego, Poselstwo Polskie w komplecie, przedstawiciele Poselstwa Francuskiego, Poseł Rumuński Mitilineu i inni.

Muzyka.

Odznaczenie Paderewskiego. W dniu 30. października br. nadał Uniwersytet w Cambridge Paderewskiemu doktorat muzyczny honoris causa. Przy tej sposobności wyraził Paderewski życzenie koncertowania przed członkami miejscowej akademji muzycznej.

Ze sportu.

„Pogoń“ lwowska mistrzem Polski. Ostatnie zawody piłki nożnej o mistrzostwo Polski, zakończyły się zwycięstwem trzykrotnego mistrza Polski „Pogoni“ lwowskiej nad „Wartą“ poznańską w stosunku 7:1 (2:1).

Koło Podoficerów Rezerwy. Zebranie odbędzie się w czwartek dnia 11. b m o godz. 7. wieczorem w hotelu Centralnym.

O liczny udział prosi Zarząd.

Koło P. Z. K. w Chojnicach Zebranie odbędzie się w czwartek dnia 11 bm. w lokalu p. Jaździewskiego. Na porządku obrad, sprawa kasy Pożyczkowo Oszczędnościowej okręg w Gdańsku. O liczny udział członków i sympatyków uprasza Zarząd.

Koniec części redakcyjnej

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski. Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego“ w Chojnicach.

Ogłoszenie.

Ministerstwo Spraw Wewn. zarządziło, że dzień 11. listopada 1926 r., jako rocznica wskrzeszenia Niepodległości Polski ma być obchodzony jako uroczyste święto państwowe.

Wobec tego jarmark, który odbyć się miał w Chojnicach w wyżej wymienionym dniu, odbędzie się dopiero **w czwartek, dnia 18. listopada br.**

Chojnice, dnia 9. listopada 1926 r.

Urząd Policji Miejskiej.

Pierwsza Pomorska Wystawa Drobiu, Gołębi i Królików w Toruniu.

Pomorska Izba Rolnicza zawiadamia hodowców drobnego inwentarza, że I sza Pomorska Wystawa drobiu gołębi i królików odbędzie się w Toruniu (Park Vktorja) od 11—13. grudnia 1926 r. Po warunki wystawowe jak i deklaracje do zgłaszania eksponatów na wystawę należy się zwracać do Wydziału Hodowlanego Pomorskiej Izby Rolniczej w Toruniu.

Termin zgłoszeń upływa z dniem 15 listopada br.

2596 **Pomorska Izba Rolnicza.**

Ogłoszono!

Chojnice, dnia 8. listopada 1926 r.

Urząd Policji Miejskiej.

Państwowe Nadleśnictwo Woziwoda

pow. Tuchola

sprzeda w drodze ustnego przetargu

w dniu 20. listopada 1926 r.

o godzinie 10 w Kiełpinie w lokalu p. Glazy

drewno opałowe

w miarę zapotrzebowania dla potrzeb lokalnych z dopuszczeniem handlarzy 2598

Nadleśniczy Państwowy.

Szanownej Publiczności z Chojnic i okolicy podaję do wiadomości, iż z dniem 1 bm.

otworzyłem

warsztat cholewkarski

przy ul. Augustyńskiej nr. 1.

Upraszam o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa. 2538

M. Waksman

kamasznik

Zanim Szan. klientela zakupi artykuły futrzane, zechce oglądać nowości

w płaszczach sealowych i jaczkach futrzanych

po cenach bezkonkurencyjnych w każdej wielkości.

Czapki dla Pań i Panów od zł 40

Futra do jazdy od 250 zł

Futra dla Pań i Panów gotowe i według miary po najtańszych cenach.

Podszewki futrzane od zł 70

Wielki transport artykułów futrzanych nowo nadszedł.

Tanie obsady na płaszcze w 8 rozmaitych kolorach.

Koce futrzane w wielkim wyborze.

Atelier dla przeróbki.

Dom Futer O. Weiland,

Gdańska 3. Chojnice. Telefon 188.

Kuśnierstwo Dworcowa 10.

Wszelkie druki

wykonuje

Drukarnia „Dziennika Pomorskiego"

Otwarcie interesu

Pozwalam sobie niniejszem podać do wiadomości, że z dniem dzisiejszym otworzyłem **w domu Riedel przy Ramach 8**

handel zboża, zasiewów i paszy dla bydła połączone z handlem drzewa, węgli i materjałów budowlanych.

Starać się będę Szan. swoich Klientów zawsze przy najkorzystniejszych cenach i warunkach zadowolić i proszę o łaskawe poparcie przedsiębiorstwa mego.

2594 **Fr. Reich.**

Konfekcja damska

Materjały damskie na sukienki.

Nowości na sezon jesienny i zimowy.

Juliusz Schreiber

Rynek 17. Chojnice Telefon 48

Zgubiono

20 zł.

uprasza się oddać za wynagrodzeniem w „Dzienniku Pomorskim".

Gospodyni

rzetelna, uczciwa i pracowita znająca się na dobrej kuchni konserwowaniu i na wszystkich pracach kobiecych, poszukuje od zaraz lub od 1 12. br. **posady**, najchętniej na probostwie lub majątku.

Zgłosz. pod nr. 2592 do eksp. Dzien. Pom.

Wydzierżawię w Chojnicach **duży**

śpichlerz

Zgłoszenia **Schaefer, Lubichowo** p. starogardzki

Cukiernia i kawiarnia Radke

W czwartek, dnia 11 listopada br. od godz. 4 po poł.

NADZWYCZ. KONCERT

wzmocnionej kapeli braci Jakubowskich

B. Radke

właśc. cukierni.

Dziennie świeże pączki.

Wyborne ciastka i napoje.

2 uczni

poszukuje zaraz 2580

„Bazar"

L. Wróblewski, Brusy.

Stenografji

wyucza obecnie darmo, listownie (21)

Redakcja Stenografa, Warszawa, Szczygla 12.

Pokój

dobrze umeblowany

zaraz lub od 15 bm. do wynajęcia 2591

ul. Strzelecka 14 II.

Umebl. pokój

zaraz do wynajęcia.

Adres wskaże ekspedycja Dzien. Pom. 2590

KINO NOWOSCI

W czwartek i piątek dnia 11 i 12 bm.

o godz. 6 i 8 15 o godz. 8 15

Ci, którym kochać nie wolno

dramat egzotyczny w 7 olbrzymich aktach. W roli gł. Leatrice Joy i Adolf Menjon — popełnisz zbrodnię wobec samego siebie jeżeli opuścisz sposobność zobaczenia tego filmu! Dzieje ludzi, którym nie pozwolono kochać! Kto kochał! Kto kocha! Kto chce kochać! winien zobaczyć to arcydzieło.

Wielki wybór

w

żurnalach

„Rekord" „Przegląd Mody" także żurnale francuskie i angielskie specjalne żurnale dla dzieci i bielizny

poleca

Księgarnia „Dzien. Pom."

w Chojnicach.